

(πρέπει νὰ τὸ εἶπω) φονέα, διότι τῷ ἐδίδαξε πῶς νὰ φονεύῃ μέλη ἄλλων ἐθνῶν, νὰ τῷ εὐγνωμονῇ διότι κατέστησε νεκροὺς ἢ ἀνασύρας δύο γενεάς καὶ ἄγει εἰς τὸ σφαγεῖον τὴν ἐναπομείνασαν ἀθῶαν νεολαίαν! Τίς οἶδεν, ἐὰν εἰς τὰ πεδία ἐκεῖνα δὴ κτέπεσαν δόξαι, αἵτινες ἀναπτυσσόμεναι, θὰ ἐμεγάλουνον πολὺ μᾶλλον τὴν Γαλλίαν ἢ ὁ κατακτητὴς Ναπολέων!

Εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς ἐκδιδόντα, τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα, διότι παριστῶσιν ἀληθεῖς χαρακτῆρας, καὶ ἐλκύουσι τὴν ἀγάπην ἡμῶν διὰ τοὺς εὐεργέτας τῆς ἀνθρωπότητος, ἐνῶ ἄλλο ἐτέρου κινουσι τὴν βδελυγμίαν καὶ ἀποστροφὴν πρὸς ἕνα Νεὺν πολέοντα.

I. A. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς παρακμῆς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους.

Ἰπὴρξέ ποτε καιρὸς καθ' ὃν ἕκαστος ἐφρόντιζε καὶ προσέβλεπε πρὸς τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας, ὡς ἔτι καὶ νῦν ὑπάρχουσι μετὰ τινὰ, ὧν οἱ κάτοικοι μικρὰν ἢ οὐδεμίαν ἔχουσι συναναστροφὴν ἢ συγκοινωνίαν. Ἰπὸ τοιαύτας περιστάσεις τὸ ἐμπόριον ἐμπεδίσθη ἀναγκαστικῶς ἄγνωστον. Ἐπίσης ἡ ἔκτασις αὐτοῦ θὰ ἦτο ἀσήμερον, ἐν ὅσῳ δούλοι ἀντὶ γεωργῶν, σωματέμποροι ἀντὶ κτημάτων κατεῖχον τὴν θέσιν τῶν νῦν μεγαλεμπόρων, ἐπελθούσης ὁμοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ πολλαπλασιαζομένων τῶν δημαρχικῶν θεσμῶν, τὸ ἐμπόριον βαθμηδὸν ἐγενικεύετο.